

SSH AR (SSH AR)

08-06-2026 12:30 - 15:30

KST5-03

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden.....	1
Punkt 2: Status på SSH uddannelsesområdet (60 minutter).....	2
Punkt 3: Drøftelse af forslag til AAU's budgetprincipper 2027 (40 minutter).....	3
Punkt 4: Status på dialogmøde mellem de akademiske råd og rektoratet d. 3. juni (30 minutter).....	4
Punkt 5: Høring af valgdata for studerende (10 minutter).....	4
Punkt 6: Bemyndigelse af kompetence til godkendelse af bedømmelsesudvalg i sommerferien (5 minutter).....	4
Punkt 7: Orienteringspunkter.....	4
Punkt 8: Eventuelt.....	4

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Det indstilles, at akademisk råd godkender dagsordenen.

Sagsfremstilling til møde i Akademisk Råd på SSH den 8. juni 2026

Status på SSH uddannelsesområdet

Indstilling

Det indstilles, at rådet drøfter prodekanens status på tidligere og fremadrettede indsatsområder, som prodekanen for uddannelse præsenterer på mødet.

Bilag

Bilag 1: Uddannelsesdata fra fakultetsberetning fra juni 2026

Sagsfremstilling

På mødet i Akademisk Råd den 27. maj 2025 orienterede prodekanen om konkrete indsatsområder på uddannelsesområdet. Der er nu fastsat nye indsatsområder gældende for de kommende år. Prodekanen giver på mødet en status på indsatsområder for de seneste 2 år samt orienterer om indsatsområderne for de kommende 2 år. Uddannelsesdata fra fakultetsberetningen fra juni 2026 er vedlagt som orientering.

Finansiering

- ☐ Enhederne/omkostningsstederne, der skal finansiere en ny aktivitet, er orienteret og indforstået med, at de skal finansiere den pågældende aktivitet.
- ☐ Finansieringen af den indstillede aktivitet foreslås fra en fælles pulje, som vil skulle forøges.
- ☐ Finansieringen af den indstillede aktivitet medfører et betydeligt ressourcetræk på personalesiden.
- ☐ Der er endnu ikke taget stilling til finansieringen.
- ☒ Indstillingen medfører ikke nyt finansieringsbehov.

Involvering

Dekansekretariatet

Sagsbehandler

Martin Roed, Dekansekretariatet

Drøftelse af forslag til AAU's budgetprincipper 2027

Indstilling

Det indstilles, at akademisk råd drøfter forslag til AAU's budgetprincipper 2027 og fremsætter eventuelle bemærkninger til forslaget.

Bilag

Bilag 1: Skematisk oversigt over AAU's nuværende budgetprincipper 2022-2026 og forslag til ændringer heri med virkning fra og med 2027.

Sagsfremstilling

I henhold til §15 stk. 1 i universitetsloven har de akademiske råd (AR) blandt andet til opgave at udtale sig til rektor om den interne fordeling af bevillinger, hvorfor forslaget til ændringer af AAU's budgetprincipper 2022 hermed fremsendes til udtalelse. Forslaget er samtidig fremsendt til hovedsamarbejdsudvalget (HSU) til drøftelse, jf. § 5 i Cirkulære om aftale om Samarbejde og samarbejdsudvalg i staten.

De nuværende budgetprincipper har i al væsentlighed fungeret efter hensigten, men i lyset af den nye strategi findes det hensigtsmæssigt, at budgetprincipperne opdateres for bedre at kunne understøtte den kommende strategi.

Ændringsforslaget vedrører primært AAU's måde at anvende budgetprincipper på samt finansiering af strategiske initiativer (side 2), basisforskningsmidler (side 2), uddannelse (side 3), beregningsgrundlag for finansiering af FF-, FU- og Innovationsbidrag (side 4) og periode for budgetprincipper (side 4).

I vedlagte bilag er der en skematisk oversigt over ændringer i forhold til AAU's nuværende budgetprincipper.

AAU's fremtidige anvendelse af budgetprincipper – balanceret tilgang

I forbindelse med udarbejdelse af de nuværende budgetprincipper blev det blandt andet besluttet, at budgetprincipperne i højere grad til skulle være baseret på færre indbyggede incitament. Det er dog vigtigt at bemærke, at der i budgetprincipper og budgetmodeller altid vil være forskellige incitamentsstrukturer, hvilket også gør sig gældende for AAU.

Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at anvendelsen af budgetprincipperne tager udgangspunkt i en balanceret tilgang, hvor det anerkendes, at indbyggede incitament er til stede, og hvor det tilstræbes, at incitamenterne skal være med til at understøtte retningen for AAU's strategi samt de strategiske og ledelsesmæssige prioriteringer.

Konkret indstilles følgende:

1. Budgetprincipperne 2027 skal være baseret på en balanceret tilgang, hvor indbyggede incitament er med til at understøtte den strategiske retning og de ledelsesmæssige prioriteringer.

Finansiering af AAU's strategi

For at skabe større klarhed omkring, hvordan den overordnede strategi og dens handleplaner finansieres, vurderes det hensigtsmæssigt, at strategi- og prioriteringspuljen anvendes mere målrettet.

Konkret indstilles følgende:

2. Fakulteternes strategi- og prioriteringspulje omdannes til én strategipulje pr. fakultet til finansiering af AAU's strategi herunder understøttelse af innovation i forbindelse med strategiske satsninger.
3. Puljen fastsættes, som tidligere, til at samlet at udgøre 2,5% af bevillingen til heltidsuddannelse og 2,5% af bevillingen til basisforskning¹.

Dekanerne kan fortsat lave prioriteringer indenfor eget hovedområde igennem grundbevillingen til heltidsuddannelse eller strategisk prioritering af basisforskningsmidler (se ændringsforslag nr. 5). Dekanens rådighedssum finansieres fremadrettet via fakultetsbidraget.

Basisforskningsmidler

De nuværende budgetprincipper for fordeling af basisforskningsmidler til fakulteterne er i høj grad kendetegnet ved, at en stor del af bevillingen fordeles efter historik, da et fakultets grundbevilling tildeles som 90% af fakultets bevilling fra året før. En af fordelene ved dette princip er, at det giver en vis grad af budgetsikkerhed over år. En af ulemperne ved princippet er, at områder med aktivitetsvækst ikke understøttes af modellen. Samme udfordring gør sig gældende i den nationale fordelingsmodel, hvor AAU i mange år ikke har modtaget tilstrækkelige basisforskningsmidler til at understøtte den vækst, som universitetet har været igennem. På den anden side, er der også en blødere indfasning, når faglige områder er i nedgang.

I den nationale model bliver en større og større andel af basisforskningsmidlerne dog fordelt efter resultatmodellen (aktivitetsparametre), hvor universiteter med en relativ større vækst end de andre vil blive tilgodeset økonomisk.

For at understøtte områder med aktivitetsvækst samt tilnærme sig den nationale model indstilles det konkret:

4. Grundbevillingen ændres til 80% af sidste års bevilling og de resterende cirka 20% fordeles fortsat efter aktivitetsparametre: Uddannelsesindtægter (summen af taxameterindtægter heltidsuddannelse (STÅ) og taxameterindtægter deltidsuddannelse) (45%), indtægter fra tilskudsfinansieret forskning (20%), AAU forskningsindikator (25%) og Ph.d.-grader (10%).

For at sikre et større ledelsesmæssigt og strategisk råderum for dekanerne samt skabe ensartethed mellem grundtilskud til heltidsuddannelse og basisforskningsmidler indstilles det konkret:

5. Basisforskningsmidlerne fordeles indenfor hovedområder som udgangspunkt matematisk ud fra samme model, som anvendes på AAU niveau. Den enkelte dekan kan dog indenfor eget hovedområde omfordele en del af basisforskningsmidlerne på den måde, som er mest hensigtsmæssigt for det enkelte fakultets strategiske udvikling.

De seneste år har folketingets partier indgået politiske aftaler, hvor nogle af disse er udmøntet igennem basisforskningsmidler til mere specifikke formål. Frie innovationsmidler (51 mio. kr. i 2026) og midler til opbygning af strategiske forskningsmiljøer indenfor myndighedsområdet (8,6 mio. kr. i 2026).

¹ 2,5% af Heltidsuddannelse og 2,5% af basisforskning svarer til i alt cirka 60 mio. kroner årligt på AAU.

For at disse formålsspecifikke midler kan udmøntes hertil, da indstilles det konkret:

6. Rektor kan efter en konkret vurdering forlods udmønte en del af basisforskningsmidlerne til et bestemt område, hvis det vurderes nødvendigt i forhold til at efterleve aftaler med specifikke formål.

Uddannelse

Et af de overordnede nuværende budgetprincipper er, at indtægter fra konkrete aktiviteter i vides muligt omfang fordeles til de enheder, der har genereret aktiviteten. Principielt er det et enkelt og transparent princip, men i praksis er det mere kompleks, da den nuværende budgetmodel indeholder 38 aktivitetsparametre indenfor uddannelsesområdet.

For at øge enkeltheden og lette administrationen af budgetmodel er der to områder, der ønskes forenklet, så antallet af parametre bliver mindre. Ændringerne vil medføre minimal omfordeling mellem fakulteterne.

Konkret indstilles følgende:

7. Internationaliseringstilskuddet tilføjes residualen, der fordeles forholdsmæssigt efter aktivitetsbevillingen.
8. Indtægter fra aktiverede² samles til en bevilling.

UFM's pulje af friplads- og stipendiemidler

De danske universiteter modtager hvert år midler via finansloven til uddeling af fripladser og stipendier. Midlerne er en af få bevillinger, der er formålsbestemt, hvorfor der særskilt afrapporteres på midlerne i årsregnskabet. For AAU udgør puljen cirka 6 mio. kr. årligt.

For at sikre et større strategiske fokus på de udenlandske selvbetalere indstilles det konkret:

9. Friplads- og stipendiepulje fordeles til fakulteterne efter en ledelsesmæssig vurdering af rektor.

Friplads- og stipendiepuljen bruges ved, at udenlandske selvbetalere bliver fritaget for betaling af studieafgift samtidig med, at de får et stipendie til at dække deres leveomkostninger under studiet. Hvis et fakultet, som følge af ændringen af princippet, modtager en mindre del af friplads- og stipendiepuljen, da vil fakultetet i stedet modtage betaling fra den studerende, hvorfor en ændring af princippet alt andet lige ikke medfører en omfordeling mellem fakulteter.

FF-, FU- og Innovationsbidrag

Et af elementer i den kommende strategi er, at AAU skal vækste betydeligt på det tilskudsfinansierede område. Med udgangspunkt i, at den fremtidige anvendelse af AAU's budgetprincipper kan have incitamenter, der understøtter universitet i den ønskede strategiske retning, da indstilles det konkret:

10. Beregningsgrundlaget for fordelingen af FF-, FU- og Innovationsbidraget mellem fakulteterne ændres til at omfatte alle eksterne indtægter (statsindtægter, salg af varer og tjenesteydelser og tilskudsfinansierede aktiviteter) to år før budgetåret, hvor tilskudsfinansierede aktiviteter indgår med en differentieret sats på 33,33% ift. alle andre eksterne indtægter.

² Aktiverede er studerende på dagpenge eller kontanthjælp, der følger uddannelsesaktiviteter på AAU som en del af deres aktiveringsindsats igennem kommunen.

Efter seneste opdatering af AAU's budgetprincipper blev der indført to kompensationsordninger, da det ikke var hensigten, at der skulle ske en større omfordeling af midler mellem fakulteterne. Det nye samlede ændringsforslag af budgetprincipperne vil dog medføre, at der sker en omfordeling af midler mellem fakulteterne. Omfordelingen vil i høj grad kunne udlignes ved, at kompensationsordninger annulleres. Annulleringen vil desuden medføre, at AAU får en mere enkel og ren budgetmodel. Konkret indstilles følgende:

11. De to nuværende kompensationsordninger annulleres.

Det samlede forslag til ændringer af budgetprincipper 2027 betyder umiddelbart følgende ændringer:

Budget 2027	SSH	ENG	SUND	TECH	I alt
Basisforskning	-4,4	0,3	4,3	-0,2	0
Uddannelse	-0,3	0,1	0,2	0	0
Bidrag	-21,7	21,1	1,6	-1	0
Kompensation	20	-20	-4,5	4,5	0
Ændringer i alt	-6,4	1,5	1,6	3,3	0
Kildemateriale: Budgetår 2027 som angivet i ankerbudget 2026-2028					
Mio. kroner. 2026 prisniveau					
Ændringer i alt: + øget råderum, - reduceret råderum					

Det skal understreges, at de data, som ovennævnte beregninger er baseret på, vil ændre sig i takt med aktivitetsændringer og bevillingsændringer i øvrigt, hvorfor fokus alene skal være på niveauet af ændringer og ikke på de eksakte beløb. Disse beløb vil ændre sig ved det endelige budget for 2027 og over budgetårene. Det konkrete budget for 2027 udarbejdes i løbet af anden halvår 2026 og fremlægges til bestyrelsens godkendelse i december 2026.

Periode for budgetprincipper

De seneste tre versioner af AAU's budgetprincipper har været gældende for forskellige perioder. 2016-2018 og 2019-2021 havde en treårig periode, hvorimod de nuværende budgetprincipper har haft en seksårig periode fra 2022-2026. Det vurderes, at en treårige periode er for kort en tidsperiode til, at budgetprincipperne kan understøtte universitetets udvikling.

Konkret indstilles følgende:

12. AAU's budgetprincipper er gældende for en femårig periode 2027-2031.

Såvel bestyrelsen som rektor kan altid tage initiativ til at ændre de interne budgetprincipper, hvis der er behov herfor grundet enten eksterne eller interne forhold.

Finansiering

- ☐ Enhederne/omkostningsstederne, der skal finansiere en ny aktivitet, er orienteret og indforstået med, at de skal finansiere den pågældende aktivitet.
- ☐ Finansieringen af den indstillede aktivitet foreslås fra en fælles pulje, som vil skulle forøges.
- ☐ Finansieringen af den indstillede aktivitet medfører et betydeligt ressourcetræk på personalesiden.

- ☐ Der er endnu ikke taget stilling til finansieringen.
- ☒ Indstillingen medfører ikke nyt finansierungsbehov.

Implementering

HSU's og AR's eventuelle bemærkninger til forslaget til budgetprincipper 2027 indgår i rektor fremlæggelse af forslaget til bestyrelsen på dets møde d. 24. juni 2026.

Sagsbehandler

Christian Müller, chmu@adm.aau.dk, Økonomiafdelingen

Punkt 4: Status på dialogmøde mellem de akademiske råd og rektoratet d. 3. juni (30 minutter)

Det indstilles, at Akademisk Råd drøfter det afholdte dialogmøde med rektor d. 3. juni. Rådet bedes drøfte deres vurdering af mødet og de centrale diskussioner, herunder om mødet gav anledning til eftertanke, hvad rådet tager med videre i det strategiske arbejde på fakultetet, samt deres perspektiv på formatet for denne type dialogmøder.

Punkt 5: Høring af valgdata for studerende (10 minutter)

Der er fremsendt høring om valgdata for studerendes repræsentation i Akademisk Råd i forbindelse med ordinært valg 2026. Valget omfatter i år valg af studerende og ph.d.-studerende til bestyrelsen, akademiske råd, institutråd, studienævn og ph.d.-udvalg med tiltrædelse i organerne pr. 1. februar 2027.

Det indstilles, at Akademisk Råd drøfter og godkender nuværende valgdata og eventuelle ændringsønsker, herunder ift. repræsentationsområder.

Det bemærkes, at repræsentationsområdeopdeling kan medføre ubesatte mandater i organet, da et ubesat mandat ikke efterfølgende kan overføres til et anden repræsentationsområde

Høringssvar skal afgives senest den 3. juli.

Punkt 6: Bemyndigelse af kompetence til godkendelse af bedømmelsesudvalg i sommerferien (5 minutter)

Jf. forretningsordenen for Akademisk Råd på SSH, er kompetencen til godkendelse af bedømmelsesudvalg ikke fast delegeret til dekanen i sommerperioden, stedet skal delegationen ske på baggrund af en beslutning i Rådet.

Det indstilles, at rådet delegerer kompetencen til at godkende bedømmelsesudvalg til dekanen i perioden uge 28-32.

Punkt 7: Orienteringspunkter

Dekanen vil orientere om relevant nyt fra SSH fakultetet og AAU.

Punkt 8: Eventuelt

Eventuelle punkter.